

Alexei ROIBU: angajații MAI promovează și susțin inițiativele reformatoare ale ministerului

Recent, în cadrul MAI a fost prezentat bilanțul activității instituției pentru primele șase luni ale anului 2011. Vorbitoarii au pus accent, în special, pe rolul organizatoric și managerial al conducătorilor subdiviziunilor centrale și teritoriale ale MAI în procesul de prevenire și descoperire a infracțiunilor; asigurarea ordinii de drept și securității în locurile publice; evaluarea capacităților instituționale și organizaționale în gestionarea eficientă a situațiilor de urgență; măsurile menite să pună în aplicare stipulările Concepției de reformare a MAI (HG nr. 1109 din 06.12.2010 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Concepției (nr. 439 din 16.06.2011); respectarea drepturilor omului și disciplinei de serviciu.

Ministrul Alexei Roibu a prezentat o analiză detaliată și argumentată a activității instituției, punctând principalele reușite, dar și acțiunile ce urmează să asigure implementarea eficientă a reformei MAI. Demnitarul a relevat trei direcții prioritare pe care, la moment, MAI își axează activitatea:

- 1) menținerea și fortificarea capacităților în domeniile de activitate cotidiană;
- 2) implementarea și valorificarea reformei MAI și a subdiviziunilor subordonate;
- 3) realizarea prevederilor liberalizării regimului de vize.

Pentru punerea lor în aplicare, oficialul consideră că trebuie depășite o serie de probleme, inclusiv:

- comunicarea ineficientă cu cetățenii, dar și cu angajații;
- mentalitatea depășită, condiționată de stereotipurile învechite;
- problemele administrative și logistice;
- nivelul profesional insuficient al angajaților;
- corupția răspândită în rândul angajaților etc.

În opinia conducătorului instituției, implementarea reformei MAI ar putea permite soluționarea parțială a acestor deficiențe.

Caracterizând perioada anterioară, ministrul a evidențiat, ca deosebit de importante, activități precum:

- 1) realizarea, pe interior, a primei etape a Planului de implementare a reformei MAI privind elaborarea cadrului legislativ;

- 2) stabilizarea și înlăturarea circumstanțelor ce favorizau tănuirea infracțiunilor de la evidență;
- 3) reanimarea conlucrării cu administrația locală și abordarea în comun a problemelor de ordine publică;
- 4) progresul în cooperarea internațională și cu organizațiile non-guvernamentale;
- 5) crearea și dezvoltarea continuă a asistenței externe;
- 6) excluderea deficitului informațional în problema reformării MAI și familiarizarea personalului MAI cu obiectivele reformei, și efectele scontate;
- 7) fortificarea capacităților tehnice în activitatea poliției și a altor subdiviziuni ale MAI, și anume:

- dotarea laboratoarelor criminalistice cu tehnică modernă și utilaj necesar;
- dotarea unor subdiviziuni cu sedii moderne și achiziționarea tehnicii mijloacelor speciale pentru asigurarea intervenției în situații excepționale;
- contractarea și instalarea sistemelor de supraveghere video, care să diminueze influența factorului uman în procesul de documentare a delictelor (supraveghere rutieră, supravegherea și documentarea reținuților etc.).

Referitor la modul de implementare a priorităților privind liberalizarea regimului de vize, MAI a elaborat și prezentat Guvernului cadrul legal și normativ necesar: Legea și strategia cu privire la prevenirea și combaterea crimei organizate, o serie de proiecte de legi și hotărâri de Guvern care țin de domeniul migrației. De comun acord cu Serviciul grăniceri, MAI a elaborat Proiectul de lege cu privire la poliția de frontieră.

În cadrul Biroului migrație și azil a fost creat și lansat un ghișeu unic, care oferă servicii cetățenilor străini. Pentru eficientizarea activității acestuia, se impune crearea unui spațiu adecvat. Deocamdată, au fost date în exploatare doar două blocuri noi pentru plasamentul străinilor; au fost lansate trei proiecte de asistență externă, menite să consolideze capacitățile instituțiilor naționale în domeniul migrației; s-a stabilit modul de eliberare a invitațiilor pentru străini și procedura de returnare, expulzare, și readmisie a străinilor din Republica Moldova; au fost semnate acorduri bilaterale în domeniul de competență al MAI cu guvernele Turciei, României, Belgiei, Danemarcei, Serbiei, Poloniei, Maltei etc.; în proces de negociere sunt acordurile de readmisie cu Uniunea Europeană, Federația Rusă, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru etc.; recent a fost înființat Centrul comun de contact Galați.

Partenerii externi au organizat 20 de seminare, în cadrul lor 813 colaboratorii au beneficiat de instruire în domeniul promovării reformelor și combaterii criminalității, reacționării în situații de criză și asigurării unui parteneriat cu comunitatea.

Alexei ROIBU: Datorită eforturilor consolidate ale serviciilor polițienești, în prima jumătate a anului 2011 au fost anihilate 40 grupări criminale care practicaș șantajul, omorurile la comandă, tâlhăriile, falsificarea și punerea în circulație a valutei false, traficul de droguri în cantități deosebit de mari și traficul de persoane, contrabandă cu

substanțe radioactive (uraniu).

Au fost stabiliți și reținuți făptuitorii pe 93 cazuri de omor, 143 vătămări grave a integrității corporale, 187 cazuri de viol și violență sexuală, 64 atacuri tâlhărești și 429 jafuri, precum și 3.381 furturi ale averii cetățenilor. Doresc să aduc sincere mulțumiri conducătorilor și efectivului, care, riscându-și viața, au menținut un climat de siguranță în societate!

În special, aș menționa aportul angajaților serviciilor operative, comisariatelor de poliție Bălți, Ungheni, Cahul, Strășeni, Taraclia, care, în această perioadă, au înregistrat rezultate sporite în domenii precum ordinea și securitatea publică.

În pofida multiplelor provocări și dificultăți, mulți dintre polițiștii care se află în contact direct cu populația (mă refer la șefii de post, inspectorii de sector și inspectorii pentru minori), au conștientizat importanța reformelor pe care le așteaptă de la ei societatea; și-au schimbat radical atitudinea față de serviciu și au obținut rezultate relevante. Anume lor vreau să le mulțumesc pentru faptul că susțin prin exemplu personal inițiativele reformatoare ale ministerului!

Spre regret, societatea nu sesizează pe deplin schimbările inițiate în sistem. În timp ce Guvernul și conducerea MAI familiarizează opinia publică și organisme internaționale despre principiile de bază și evoluția reformei, unii conducători speră la zădărnicierea modernizării, declarându-se total satisfăcuți de activitatea lor anterioară. În loc să propună inițiative proprii de eficientizare a procesului, ei destabilizează climatul moral-psihologic al efectivului, lansând critici nefondate privitor la misiunea greșită și eșecul vădit al reformei.

Schimbările instituționale și organizaționale lansate, care se vor produce în mod inevitabil, sunt destinate formării unui sistem funcțional, cu atribuții clare, capabil să presteze servicii de calitate cetățenilor și să garanteze o protecție socială eficientă colaboratorilor, și nicidecum menită să reducă efectivul sau să distrugă sistemul. Este important să ținem cont de sarcinile actuale și nu de eventualitatea creării unor funcții către care aspiră anumiți funcționari. Angajarea în structurile nou-formate se va realiza în mod transparent, pe bază de concurs, conform calităților profesionale și integrității morale: în așa mod ca persoanele care mizează să-și creeze, sau să-și păstreze locul la funcțiile deținute, să nu se regăsească neapărat în posturile dorite. Este vorba de criterii importante, care trebuie luate în calcul.

Constat o tergiversare în elaborarea unui cadru normativ; modul de formare a statelor de personal; elaborarea noii structuri a aparatului central și subdiviziunilor subordonate MAI. Nu vom accepta nicio amânare sau prelungire de termen pentru acțiunile prevăzute în Planul de acțiuni de implementare a reformelor.

Societatea va putea simți schimbările doar atunci când se va interveni la nivelul activităților cu care se confruntă cetățeanul:

- modul de reacționare la sesizări și comportamentul angajaților în raport cu cetățeanul;
- asigurarea ordinii de drept, liniștii și securității în locurile publice și prezența permanentă în teritoriu;
- supravegherea circulației rutiere și manifestarea unei atitudini perfecte cu conducătorii auto;
- receptivitatea și accesibilitatea personalului MAI (polițist, carabinier, pompier, salvator).

În cadrul tuturor acestor poziții se atestă anumite rezerve. Nu toți conducătorii s-au dezis de metodele și procedurile învechite de lucru, axate pe tot felul de interese (numai nu pe inițiativa cetățeanului) de a-i asigura respectarea drepturilor fundamentale.

La ședința precedentă am vorbit despre sancțiunile ce urmează să fie aplicate în cazul conducătorilor care favorizează și tolerează tănuirea de la evidență a crimelor, abuzurilor de serviciu, excesului de putere și faptelor de corupere, admise de efectivul subordonat.

Atunci când subalternii comit fărădelegi, iar conducătorii nu reacționează și, în cazul în care nu pot stopa fenomenul cu forțele proprii, nici nu sesizează cu privire la aceste organele responsabile, ei ar trebui să tragă anumite concluzii, iar în cazuri extreme, chiar să-și dea demisia.

În primele șase luni ale lui 2011, au fost documentate 28 de cazuri de corupție cu implicare a angajaților MAI, 9 cazuri de trafic de influență, 29 de cazuri de abuzuri din partea angajaților serviciilor poliției rutiere.

Cum pot fi modificate metodele de investigare a infracțiunilor, dacă inspectarea în iunie curent, realizată de către Comitetul European Contra Torturii, a demonstrat că o treime din persoanele reținute la poliție în continuare se plâng de maltratarea lor!

Statistica demonstrează că, în doar jumătate de an, asupra efectivului au fost pornite 54 de cauze penale pentru exces de putere (cu 12 mai multe decât în anul precedent), 19 dintre care pentru aplicarea violenței, iar 13 – pentru tortură! Asemenea gen de manifestări trebuie excluse din activitatea angajaților MAI, iar rezultatele obținute utilizate ca și criterii de apreciere a activității conducătorilor, luându-se în calcul la reconfirmarea sau promovarea în funcție.

Actualmente, MAI se află în cea mai importantă fază, în cadrul ei urmând să se definitiveze calea de parcurs a Reformei, conformă cu planul de acțiuni. Urmează să modernizăm serviciile aflate în contact direct cu populația și care condiționează nemijlocit imaginea poliției (poliția rutieră, patrula, inspectorii de sector); să

implementăm și metode contemporane de investigare a crimelor, utilizând tehnică modernă, menită să elimine tratamentul inuman și degradant; să acordăm o grijă deosebită modului de prestare a serviciilor și perfectare a actelor ce țin de competența MAI (caziere judiciare, autorizări, permise de portarmă și altele), acesta urmând și ea a fi simplificată în viitorul imediat, prin crearea unor ghișee unice și a unor sisteme electronice de contractare a serviciului în regim on-line.

Valorificarea și atragerea potențialului extern, elaborarea și implementarea proiectelor investiționale, atragerea donatorilor străini, reprezintă și ele priorități în ceea ce vizează implementarea reformei. De aceea, în semestrul II, activitatea în acest domeniu va căpăta o importanță deosebită.

Urmează să elaborăm și să implementăm un mecanism modern – bazat pe angajarea prin concurs și pe sistemul de instruire și evaluare continuu – de selectare și promovare a personalului. Nicio reformă nu poate fi eficientă, dacă nu prevede și o politică adecvată de dotare și asigurare tehnico-materială; asigurare a personalului cu anumite condiții de muncă și garanții sociale. În acest sens, mizăm mult pe susținerea Guvernului și a organismelor internaționale. Totodată, subdiviziunile care asigură politica economico-financiară și cele de relații internaționale trebuie să identifice surse suplimentare - extrabugetare de finanțare ale procesului (granturi).

S-a preconizat și revenirea la conceptul de asigurare socială integrală a polițistului. De fapt, în proiectul Legii cu privire la poliție și statutul polițistului s-a revenit, practic, la toate facilitățile de care au fost lipsiți polițiștii după anul 2009. Au fost introduse și unele avantaje, de care polițiștii nu au beneficiat niciodată (foi de tratament sanatorial pentru fortificarea sănătății). Au fost identificate terenuri pentru construcția locuințelor de serviciu și în baza parteneriatului public-privat, urmează să se purceadă la acțiuni concrete în acest sens. S-au acceptat propunerile privind instituirea unor garanții din partea Guvernului, în acordarea creditelor la procurarea locuințelor, compensarea cheltuielilor pentru chirie, dar și alte măsuri de acest gen. Au fost identificate surse pentru dotarea poliției, carabinierilor și ofițerilor de urmărire penală cu noile tipuri de uniformă și mijloace speciale. La etapa de finalizare se află și procesul de reconstrucție a sediului central al MAI și locuințele de serviciu din Varnița. În viitorul imediat, urmează a fi reconstruite alte sedii și date în exploatare mai multe birouri specializate (laboratoare, săli de conferințe, săli de studii și instruire etc.).

În încheiere, aș vrea să menționez că procesul de modernizare a întregului sistem al organelor afacerilor interne, își are continuitatea în implementarea Concepției de reformare, prin consolidarea resurselor umane, logistice, financiare și de tehnologii informaționale. Așadar, schimbările instituționale și organizaționale preconizate se vor produce neapărat, cu suportul și implicarea nemijlocită a fiecărui angajat MAI. Folosindu-mă de prilejul că foarte curând vom marca 20 de ani de la proclamarea

Independenței Republicii Moldova, vreau să Vă amintesc, stimați colegi, că datoria colaboratorilor de poliție a fost, este și va fi de a sta la straja ordinii și liniștii în societate. Și polițiștii și-au asumat întotdeauna această sarcină: și în lupta cu infractorii, și pe câmpul de luptă, dând întotdeauna dovadă de curaj și eroism.

Adresez sincere mulțumiri întregului personal al MAI pentru fidelitate și dăruirea de sine, manifestate în cadrul muncii de zi cu zi. Aduc mulțumiri și veteranilor MAI pentru munca lor nobile, depusă întru binele societății: implicarea lor nu poate fi uitată, ci numai și numai apreciată de noi, și de urmașii noștri.

Direcția Informare și Relații cu Publicul,
2 august, 2011